

B. A. R. P. R.

II

8151

L

CÂND
N'AVÉM CE FACE
POESII

DE

ALEXANDRU CANDIANO

BUCURESCI

TYPOGRAPHIA NAȚIONALĂ, STRADA GERMANA

Hanelă Ghermany, Nr. 2.

1866.

BIBLIOTECA
UNIVERSITARA
BISL
Cota
Invent

i

Poesii

CÂNDŪ
N'AVEAMU CE FACE
POESII

DE

ALEXANDRU CANDIANO.

BUCUREȘCI
TYPOGRAPHIA NAȚIONALĂ.

Strada Germană, Hanul Germany No. 2.

1866.

Epistola

Rînduricele când plécă dintr'un locü iubit odată,

Este frigü p'acele țermurî și căldura ce o cată

Este însăși viéța lorü ;

Darü voi cărorü vă zidisem , cu ilusiile mele ,

Unü palatü încântătorü ;

Scumpe versurî , scumpe lacrimî , óspeți ce în

șile rele

Lîngă mine v'am aflatü ,

De ce óre ați plecatü ?

E-ună destină irevocabilă ce vă smulge de la
mine,
Și v'aruncă p'aste valuri de plăceri și de suspine,
Unde-un ochi neobosită,
Ca o magică făclă, înainte-vă lucește;
Deaca timpul v'a sfințitū,
Și se stinge 'ntr'o clipire când furtuna vă sdro-
besce,
Și vă 'mpedică plutirea,
Acest ochi e omenirea!

De-ați peritū, nimicū în urmă; de-ați ajunsū, a-
tuncī un nume.
Pe caprițiul mulțimii, vă preâmbă peste lume,
C'un surisū de triumfare;
Dar gigantulū p'aī cui umeri tu clădești a ta mă-
rire
Nu 'l răstornă nimeni óre?
Nu e frunđa vagabondă ce 'n eterna'ī rătăcire
Vēntu-o face p'a sa cale
Joculū aripelorū sale?

Eată lumea! Eată slava! — Și tu, liră dată mic
Ca s'alini în sînulă noptii, turburata mea junie
D'aspirări și de durere;
Fi-vei lira ce la pompe și la lingușiri se 'nchină,
Și, trîntită în plăcere,
Va minți pe la palate? de seraci va fi străină;
Vițiulă nu'lă va trăsni?
Va flata pentru-a trăi?

Veï fi sclavă? vei muri! — Nu trăesce, nu trăesce,
Cântecul ce n'are sufletă. — Și poetul ce tărăsce
Fruntea lui prin mișelii,
E șacală; nu e vulturulă ce sfruntăndă rađa de
focă,
Și luptănd prin vijelii,
Sparge negura cu peptu'i și 'n ceră cată-ași face
locă,
Și din ceră pe a sa liră
Căntă musa ce'lă inspiră.

Pe la bardii ipochondri ce în capetele loră
Își vedă merite și geniă, treci rîdëndă nepăsător;

Suntă bolnavi de nemurire?

Spune-le c'a lor scăpare e să móră mai curindü;

Pe acei ce în nescire,

Fără țintă, fără lupte, trece viața fluerindü,

Ca lioni în franțusesce,

Ca păpuși în romănesce,

Zbârnîire elegantă a unui elegantü roiü,

Ce gîndirea 'ntr'al lor creeri e zăpadă pe noroi,

Dragă cântü, să'î ocolescî,

Căci subt fața poleită e adesea nerođiă!

Se nu placî, deacă voescî.

Chiar jurnalelor, poteca ce ne duce la veciă:

Chiar și unui advocatü

Ce-a trăitü căci a zbieratü!

Ânima nu se consolă prin cuvinte sgomotóse;

Eü cântăi cu șopta noptii și șoptirile 'i duióse

Aü remasü într'al meü cântü;

Am căutatü beat de ilusiü căutändü, într'a mea

cale,

Fericirea pe pămêntü;

Și te-aflai pe tine 'n locu'î, și-o jertfii iubiri tale,
Tu, ce ești eternă 'n mine,
Și-am cântatû gîndindû la tine!

Patria din tr'al meu sufletû stôrse lacrimi multû
amare;
Dar în nopți de veseliă, ca în nopți de desperare,
Un amicû m'a însoțitû;
Și când visurile mele, în tr'o crudă amăgire,
Le vedeamû cum aû peritû,
Un amicû saû o femeiă, ca o dulce suvenire,
Ca un chipû ce mă iubea,
Pașii mei îi urmărea!

Vouë dar, aceste cânturî, vouë cari în durere
Ați găsitû pe cîrda lirei o secretă mîngiere,
Căci ați plânsû și ați speratû;
Amici, vouë aste cânturî! Femei june și frumöse,
Pentru voi eû am cântatû;
Dcară însë numai ție ce'n minute viforosc,
Mi-ai datû sufletul seninû,
Numai ție țî le 'nchinû!

Meditatiune

Frumósă este vieța când sufletul iubesce
Un suflet ce 'i e frate și împreună sboru;
Când geniul fericii d'asupra ta plutesce;
Când esci departe 'n lume de totu ce amăgesce
Illusia ce 'mbată ântêiul tu amoru !

Amorul, dară, astădi, nebun de veselie!
Și mâine se'njugă capul la alu prudenței caru.

Bătrânul care plânge sburdalnică'i junie
Să spuiă, de se pôte, — căci numai singur scie, —
Să strămutăm d'o clipă al timpului hotarū!

Nici glorie, nici aurū, nici ghiara sufeririī,
Natura n'o potū smulge din aspirarea sa;
Căci anii mei d'acuma, rebeli fiindū mîhniriī,
Sunt flori ce reversându'mi profumulū fericiriī,
Mă facū astăđi a crede, și mîne a spera!

Și mîne, datū cu totulū l'a mele suvenire,
Âmblându p'ale lorū urme, găsescū totū ce-a
trăitū;

Și câte 'mī fură sacre, într'astă omenire,
Le vĕđū viindū spre mine, cătându'mi cu iubire,
Căci sufletulū trăesce cu cea-a ce-a iubitū

Bîrfescă libertina, perdută 'n desfrinare,
Murdarulū și beatū preotū al unui cultū obscur!
Amorulū este vecinicū, puternica suflare

Ce schimbă-ală nostru sânge într'un ferbinte
sóre,
Când fruntea e senină și sufletul e pur.

Destulă batjocorit'ai a ânimei simțire.
Fantasmă egoistă a seculului tău!
Genuchiele 'ți tocite d'atâta umilire,
Nu'ți spună că pentru tine nu este mîntuire,
Decât slăvindă femeia ca p'însuși Dumneđu?

Respectă'i dară templul, căci, într'a sa cădere,
El prăvăli-va, póte, întregu'ți viitor;
Ș'atunci, roșindă tu singură de propria'ți durere,
Zadarnică căuta-vei ună portă de mîngiere,
Căci țermulă te respinge, infame călător!

Disprețulă și desgustul sunt vinetele pete
Întinse peste corpulă de pătimă cangrenată;
Când însă 'ntr'astă vieță și'n căile 'i secrete
Nu cauți nică mărire, nică geniă, ol poete,
Pe brațele iubirii vei trece legănată!

Florica

Cândă nópte'i pretutindenî, în lume ca și'n mine
Un fulgerù scînteieáză;
O buză îmi surîde în valulù de lumine,
Ș'un chipù purtatù d'o rađă
În inimă'mî căđu;
Florico eraï tu!

Cîndù fluturulù adórme în sênulù roșei bele,
Un frémătù îlù deșteptă:

E zefirulū ce trece. — În visurile mele,
 În vremea ce m'așteptă,
 Un cântū mă va mișca:
 Florico'î vocea ta!

Cândū flórca se pălesce de seceta cumplită,
 Din cerurī roua pică,
Și ea reînverdesce. — Junia 'mī obosită
 Un farmecū o ridică,
 Ș'alină dorulū sē ū:
 Florico'î ochiulū tēŭ!

Cu unda parfumată un murmurū se strecóră
 Și Echo îl repetă!
Cu dulcele'ți imaginū în mine se cobóră
 O patimă secretă,
 Ș'in viéță'mī își ea sborulū:
 Florico, e Amorulū!

Durerea

Neconținut pe valuri cătând un port în lume,
Miseria se jocă cu viața, cu-alu tău nume,
Bătut tu ești de vânt;
Iar când găsești un spijin, sau pisma țilă
răpesc,
Sau sôrtea.—De cât grija, nimic nu te'nsoțesc
Aicea pe pământ!

Copil, cređu adesea a inimei șloptire,
Și-o lacrimă ferbinte în veci, drept respătir,

2

54020

Pătrunse alū meū peptū;

Pilotū acumū alū vieței, de patimī turburată,

Mă uitū fără speranță pe bolta înnorată

Subt care mă deșteptū.

Cum șérpele s'ascunde subt ramura smăltată,

Simțirea, ca și dênsulū, reptilă blestemată,

S'ascunse 'ntr'alū meū sinū;

Și, respândindū veninu'ī pe vîrsta'mī june încă,

Din sufletu'mī făcutū-a o peșteră adîncă

C'un pusnicū: unū suspinū!

Suspînulū, darū, aicea înduplecă destinulū!

Suspînuri scóte sclavulū, suspînuri pelerinulū

Înalță către cerū;

Suspînū când prunculū nasce, suspînū când o-
mulū móre;

Și chiarū acéstă vieță nu e un suspînū óre

Urmatū de un misterū?

Atunci de ce Măririi te prosternezi orbesce?
 Și Slava a ta viêtă de ce o amețesce
 În visele-î plăcute?

Pe vârful unuî munte, suindu-te cu mine,
 Privesce peste capu'ți neantulă; și, subt tine,
 Abisulă: cândă staă mute

Tăcerea loră te-absorbe, gigante de țerână,
 Ce clipa te sfăramă; căci clipa e stăpână
 Pe timpulă ce-ai duratū;
 Monarculă în cadavru minutulă îl preface,
 Și corbi-î împartă slava, iară tronul lui, sêrace,
 De molii e mîncatū!

Să'mi plecū darū a mea frunte la sceptrupulă ce se
 frânge?
 Victoriei trufașiă, de doliū și de sânge
 Trofeū neperitorū?
 Voescū s'adorū puterea? Atunci mă'nchinū la
 sóre,
 Despotū ce'mi dă lumina, darū nu la'têrâtóre
 Ce perū cu umbra lor!

II

Femeiă, dulce légăn de visuri ș'amăg ire
 Cu roua dimineței e scris'a mea iubire,

În ochi'mi tînguioși;

Darū dragostea în tine resunet nu mai are,

Căci lași se curgă 'n sânge din céna mea plînsóre

Pe anii mei voioși.

Destulū peste câmpia cu flori înveșmîntată

Vorū trece vînturī aspre, s'o plóiă înghiățată

O va usca cădëndū;

În primăveră guste plăcerea fiă-care:

Fecióra smulgëndū rose, bătrênulū stândū la sóre,

Și passerea cîntândū!

Ființa ce trăesce o ȃi și apoi móre

S'asémănă aicea c'unū fluturū séu c'o flóre...

Nu! Nu! — Destin cumplitū!

Căci flórea 'n tr'aste locuri Vulturulú n'ó rápe-
sce,
Pe când într'al meú sufletú durerea locuesce,
Vulturú neîmblânditú!

O visurí! o ilusií! o ñile fără céță!
Adio, scumpí prietení, cu cari 'ntr'astă viéță,
M'amú desfátatú ántéiú;
Lăsați se védú d'aprópe speranța înșelatá;
Cu idolulú în care eú am cređutú o-datá,
Voiú singurú să rămáiú!

Căci te-am iubitú, femeia, și luna de durere
Pălitú-a; ș'a mea jale, ș'a mea nemîngiere
Pe viscole rugase
Amorul meú să'ți spuiá; darú stará 'ncremenite,
Căci cerulú și páméntulú, de farmecu'ți răpíte,
La tine se'nchinase.

Prudentú e Egoistulú ce singurú se iubescé,
Prudentú e renegatulú ce arde și sdrobesce

Ce erî a adoratü;

Darü eü păstrezü în sufletü, și templu'ți, și pe
tine.

Cum darü putea-voi óre să te gonescü din mine
Când sufletulü ți-am datü?

Ți-am datü întregu'mî sufletü, ți am datü a mea
gîndire,

Și lira', ș'alü meü nume, ș'eterna'mî mîntuire;
Ți-am datü noroculü meü.

Ți-am datü a mea virtute, ilusiile mele,
Și patriă, și vîrstă, și cerü, și florî, și stele,
Ți-am datü pe Dumneđeü!

Tu dă-mî un zîmbetü numaî. — Admirü talen-
tu-ți, june;

În vallea tînguirii scîi plînge de minune,
Dar, nu e vina ta

Că moda a pusü prosa în locü de poesiă;
Că plînsulü nu ne place; că vieță comediă
Eternü va remănea!

III

Prin rustice colibe, prin nobile palate,
Prin rău ca și prin bine, prin lacrimi, prin pē-
cate

Adesă m'am preâmblată;

Ruina era 'n toate, și-o cobe sta 'n picióre:
Al vițiului spectru. — Ce cauți dar subtă sóre,
Pribégă desnaturată?

În negură ascunsă, fantasmă-ambițioasă,
Jocă tristă al crudei sórte, în calea'ți îndoioasă,
Subt cerulă furtunosă,
Plimbând a ta privire, din stincă 'ntr'altă stincă,
N'ai altă mîngiere de câtă o rană-ădincă
Ș'un țipătă fiorosă.

Ună chaosă ți-este vieța, căci sufletu'ți nu vede
În sênulă ei speranța, și omulă când nu crede
E mortă, nu e păgînă:

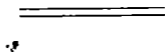
Pâgînulă are templu, tu n'ai nimic aice;
O mână de aramă sugrumă-a ta ferice
Și storce-ală tău plămînu.

Cu fruntea încreșită, cu buzele pălite,
Poetulă cântă veselă pe cîrde ruginite
De un desgustă tîmpită;
Dar rîsulă lui e jalnică, ș'amara ironie
În chipulă ce'mi zîmbesce, rînjînd, mi-arata mie
Un sceptică ipocrită,

Cu un surîsă pe buze ș'o inimă uscată;
Copilă, bătrînu și gîrbovă, țărănă frămîntată
De rîvna d'a lupta,
Nimică nu'lă satsface, nimica nu'lă inspiră;
Bachanta și orgia își dispută a sa liră,
Și chiară ființa sa.

Atunci a mea scăpare e-în tine, o durere!
Căci dacă nu'mi dai visurî, îmi dai însă putere,
Puterea ca să moră!

Să portă p'a tale aripă suflarea mea în lume,
Și vântul rece-ală morții să stingă ală meu
nume,
Căci eă suntă muritoră!

R e v e r Ń i a

Când copilul nu așteptă
Decât lacrimi p'alui său sînu,
Nu mai este nici o treptă
Între june și bătrînu;

Când în frunza cea uscată
Subt o pétră-adăpostită,
Vezi subt giulgiu înfășurată
O ființă mult iubită;

Când în paserea ce móre
De un șérpe 'nveninatũ,
Veđi o crudă-asemãnare
C'un amicũ ce te-a trădatũ;

Când în vermele ce-abate
Arborulũ ce te-a umbritũ;
Veđi mihnireã cum strãbate
Într'un sufletũ inulțumitũ;

Când în stînca șovãindã
De furtunĩ mereu isbitã,
Veđi rãbdarea espirĩndã
Subt restriște 'nãbușitã;

Suspendẽndũ a mea cãtare
Și privindũ în jurulũ meũ,
Mẽ întrebũ cu 'nfiorare:
— Vai! acesta nu suntũ eũ.?

Astă vieță plîngeți dară
Și nu vreți s'o părăsiți?
Când plăcerea e amară
Omu'î mortu, și voi nu știți.

S'a sleitū puterea 'n tine,
Sufletū de dureri uscatū,
Ș'o umbră c'un golū în sine
Este omulū ce-aî lăsatū!

Liră, tacī! nu'î consolare;
În deșiărtū nu poți afla
Nici dumbrăvi desfătătore,
Nici izvorū a te-adăpa.

Riulū murmură în vale,
Paserea cîntă prin florī,
Vîntulū urlă 'n tr'a sa cale:
— „Nu zidi, căci mâne morī!

Unde-î tronul și trufia?
Pe ce stai, mare Pitică?
Egoismul 'ți e tăria;
Dară prin fapte ești nimică.

Absorbită în rătăcire,
Zăpăcită în meditare,
Cauți a ta fericire
Într'un haos de uitare!

Pe țorentele plăcerii
Te lași veselă un minută,
Și în brațele durerii
Tu adesea zaci perdută!

Filomela te încântă,
Buha mișcă dorul tău;
Ș'amîndouă 'n tine 'mplântă
Vocea ei, și chipul său.

Pe câmpia liniscită,
Răsfătat și beat d'Amor,
Te închini l'a ta iubită
Și te plimbă din nor în nor.

Din credință 'n îndoire,
Din colibă cați la tron;
Dintr'un loc de nveselire
Treci printr'altul monoton;

Și pe aripă efemere,
De capriciu înălțat,
Mergi aici, fără putere,
Când voios, când întristat.

Q a n t u

Într'o dulce aiurare,
Ca un visă saă ca o flóre,
Trece vieța'mi pe pământü;
Căci tu, angelü, ai pusü eară
A ta aripă ușíoră,
Între mine și mormântü.

Lumea țipă în durere,
Eü ascunsü cu-a mea plăcere

De departe o privescū,
Și gândindū mereū la tine
Țioa fuge, nóptea vine,
Și cu gîndulū tēū trăescū.

Căci esci sânta 'nchipuire
Ce 'ntr'o nópte de iubire
Mintea mea și a fostū formatū,
Cu doī ochī ce ardū în mine,
Ca doī sorī cu viī lumine,
În etherulū profumatū

La Romani

Eroul d'altă dată ca sclavul o să péră?
Ce! leul devenit'a un câine têtător?
Ce! spadele vițeze în lanțuri se scimbară?
Ce! vițiul corupt'a acestă trufașiū poporū?

Alū bravul sântū sânge a înghiățatū prin vine,
Și falma și virtutea d'aici acum s'aū stinsū;
Și aū remasū în inimă nemernice suspine;
Și frigurile spălmei curagiulū l'aū coprinsū!

De timpurile vóstre, străbunî d'odinióre,
 Nimica să nu spuneți; suntú surđi ai voștri fii;
 Căci mórtă e în sufletú a patriei onóre,
 Cândú templurile slavei suntú mute saú pustii.

Illustrulú câmpú de luptă e-arena de 'nvrăjbire
 În care se insultă alú patriei trecutú;
 Torentú de sânge nobilú, isború de nemurire
 Ce timpulú să-lú ussuce n'a vrut, saú n'a putut!

Urmașii voștri încă mai portú alú vostru nume;
 Spre vecinică rușine ei totú se chiámú ca voi;
 Darú pisculú ce aquilei dreptú tronú servia în
 lume,
 A silulú libertății, nedemnú fiindú de noi,;

Căduți, ca 'nc elú ce nu e voința să dobóre
 Saú paloșulú ce 'njunghie, saú jugullú ce'njose-
 sce;
 Noi plângemú ca femeia, pe cândú în desperare
 Bărbatulú a lui frunte de lanțurî-și o đrobesc.

Nici suvenirî antice nu potû se ne unéscă,
Nici limbă, nici tradiții; pe tóte le-amû sdrobit;
Amû veștejitû prin intrigi coróna româncască,
Amû rîsû de cenuși scumpe și le-am desprețuitû

Q o c h e t e r i a

Uşioră ca un flutură cu un surisă pe faţă,
Nimica nu ficséză aici simţirea sa;
Cu ochiulă te învie, cu đimbetulă te 'nghiaţă,
 Îţi dă pe rônălă şi 'ţi ia
Încrederea, speranţa. Presentulă te îmbată
 Şi a trecută déja.
 Voesci să'lă afli? Cată...
Vecinulă, o sciū sicură, comóra ţi a furată;
Tilharulă însă plânge roşindă de fapta sa,
Comóra a fostă falsă şi elă s'a înşelată.

O r f a n u l u

Cu ochii plini de lacrimi, subu cerul fär'de stele
O mânã nu më 'ndréptã, un glas nu m'a chiãmat;
Din sênulü nefiinþiei în sfera vieþei mele
Pribégü m'am desceptatü!

Sermanü, färã tovarãshü, scîrbitü, färã voinþã,
M'aruncü pe valul lumii tãcutü shi solitarü,
Shi trecü färã plãcere, darü nu färã dorinþã,
P'acestü oceanü d'amarü.

Dorința!... Și ce este acéastă nălucire
 Ce sgudue în mine presentu și viitoru ?
 Ce este acestu verme ce róde 'ntr'o clipire
 Eterna ta ferice, sermane muritoru?

Eú mergú pe calea vieței și voiú s'ajungú odatá:
 E singura'mi dorința. În cale'mi rîdú și cântú,
 Căci inima mea este scînteia spulberată
 D'alú patimelorú vîntú.

Urítulú e în mine constantá însoțire!
 Ce'mi pasá că n'am mumá? eú merg neresfătatú!
 Că sunt străinú, ce'mi pasá? un locú d'adăpos-
 tire

În cale'mi n amú cătatú.

Rebdare, tu'mi fuși rađimú și cîrmá și amicá;
 Cu mine'n contra sórtii luptași necontenitú;
 Darú óre far'de tine m'așú fi tîrit cu frică,
 La ce-ași fi fostú ursitú?

Amenințări, injurii, disprețu și chiaru trădare,
Pe rînd aste veninuri în cupă'mi le-am b_eut_ă;
Ce lucruri dar_ă, respundeți, ar_ă mai putea fi'n
stare
Să turbure-al_ă me_ă lut_ă?

În mine e-o viperă, pe față'mi bucuriă,
Sburdalnic_ă mi-e cuv_entul_ă, dar_ă ochi'mi lăcră
mez_ă;
Cu țioa îmi pui_ă masca și trec_ă în veseliă,
N_óptea o scot_ă și-oftez_ă.

O patimă cumplită consumă și inspiră
Și c_ântul_ă me_ă aicea și vieța'mi de poet_ă;
Dar_ă om_ă la om_ă nu crede, și ast-fel, dragă liră,
Să pl_ângem_ă în secret_ă!

Muneit_ă de aspirații, nu te-am_ă de c_ât pe tine,
Pl_âng_ênd p'a tale c_órde ades_ă m'am_ă consolat_ă.
Și c_ând or_ă-care sprijin_ă fugise de la mine,
C_ânt_ând_ă e_ă am_ă sperat_ă.

Tu ești aici sorginte d'o tainică putere,
Și'n ore de furtună ești inimei limană:
Subă aripa ta dară să fugă d'a mea durere
Căci sunt un bietă orfană.

Amicului Alessandru Glogoveanu

Ții tu minte, ții tu minte, prosternată amantei
tale,

Cum voiosă o adoraî,

Și, fugindă d'ală lumiî scomotă, printre vieță re-
tăceaî,

Avëndă visurile 'n tine, sórele pe a ta cale,

Ș'o femeia ce-o iubeaî?

Cum pe lacă cătândă la dânsa ochieî cătaula
tine

Și-ală tēă sufletă tremura;

Suvenirea îți surîde; e trecutul care vine,
Sub imaginea Mariei, și cu farmec îți zîmbesce
Și, zîmbind, te ia cu sine

În Helveția, sicriul ce ascunde și păstrază
Idolul și taina ta;
Și pe lac este o barcă și în barcă este ea,
Totu' frumósă, dară tristă căci așteptă ca se vedă
D'o iubeai când îți cânta:

„ Când departe d'aste locuri, ca o scumpă suve-
nire

Înainte'ți voiă luci,
Spune vântului ce trece peste țermul unde oiă fi,
Că regreși aceste locuri și că'n tainica'ți gîndire
Tot-dauna voiă trăi. “

© dorința

Și ce! când viața este schinteiă trecătoare,
Ascunsă'n sênul nostru ca candela 'n mormântu,
Când veruții ne așteptă ca ultimă scăpare,
Să știu la fericire? s'alergu dupe-un cuvântu?

Junia e grădină de flori ce ne răpescce,
E-altarū unde depunemū alū vieței nōstre focū;
Înr'ênsa omulū crede și speră și iubescce,
Ca fluturulū se 'nșelă sburândū din locū în locū.

Junia este 'n viéță o ți primejdiósă
Al cării răsăritul e vesel și senin,ú,
Sfințirea 'i însă-i tristă ca nóptea ce-o apasă:
Începi plin de ilusii, sfirseci printr'un suspin!

Eú amú gustatú aicea din fructele 'i plăcute,
Darú clipa e nălucă, un visú nu'i infinitú;
Și am remas totú singurú ; ș'acele dulci minute
Suntú ađi o suvenire, saú un desgust cumplitú.

Plăcerea e perfidă, ș'eterna'i amăgire
M'arú fi tîrit în brațe'i cu'n răpede avéntú;
Un fulgerú însă 'n ceață lumin'a mea privire,
Ș'o voce cunoscută me 'ndémná, pe pămêntú,

Fugindú de alú eí farmecú, ca lebăda pribégă,
S'aruncú a mea cântare la cerú saú pe cîmpii;
Și s'afiu 'ntr'al meú sufletú mistere ce mă leagă
De ómení prin natură, de florí prin simpatii.

Ambițiã, speranță, instinctũ, amorũ, gîndire
Pe voi a mele țile le lasũ sã le purtați,
Din stérpa voluptate, în inimĩ cu iubire,
Din lumea monotonã, pe țermi încantați.

Te-am sarutat

Te-am sărutatū,
Și sôrtea'mi d'odată-a pălitū!
Gîndiamū că alū meū sufletū uritulū la-'mpe-
tritū;
Dar foculū ce depusū-amū pe umăru'ți curatū
Mi-arată că am încă putere de iubitū.

Te-am sărutatū,
Și vieța-mi o 'nsuflețiiū prin tine!
Din ochiī tēi lumină s'a revērsatū în mine ;

De dulcea'ți respirare voiosŭ m'am îmbĕtatŭ,
Și-aî transformatŭ în visurî profundele'mî sus-
pine.

Te-am sărutatŭ,

Dar pismeî să nuî dai tu de scire!

Și crima ce ne légă, ș'a nóstră mulțumire,

Aicî într'aste locurî e un grozavŭ păcatŭ,

Căcî nimenî n'are dreptulŭ aicî la fericire!

Dialog între mine și musa

— Bonjur, Musă! — O! Poete, nu'nțeleg cum îmi
vorbesci!

— Ce, uiți pôte că acuma ne-am mutatü în Bu-
curesci?

— Pentru ce în vechia-ți limbă lira ta nu-mi mai
grăesce?

— Pentru că în lumea nouă se vorbește franço-
zesce:

Ma bichete, ma petite mie, și nu potü se mă-
opuiü

Modei ce sa'nfiptü în mine cum se'nfiuge ou'n-
cuiü.

* * *

Tu scii odinioara când te chiămamă pe tine
În munte sub stejarulă ce mîndru ne umbrea,
Privindă pîriulă veselă cum fuge și cum vine,
Curatū ca omulă care pe țermu'i locuia ;

Verdeța d'impjuru'mi, ca verdea mea junie,
Sub aripe de fluturi se ascundea de sóre,
Și vînturile blênde, trecêndū, mi-aduceaū mie
Recórea de la rouă, parfumulă de la flóre.

La stîncă ce în față'mi, bêtrîna și uscată,
Se ridica trufașiă naturei protestândū,
Eū nu privemă atuncea, căci inima'mi, bogată
De visuri, n'auđise o voce blestemândū.

Aquila ce d'asupra'mi se înălța spre nori
Lăsa într'al meū cugetū o scumpă suvenire
De timpuri strălucite, de bravii luptători,
De zămisleaū prin sînge a țerei lorū mărire.

Și fluerul în vale cântându cu duiosia,
 Câmpeanul l'al lui sunetü voiosü se resfäta,
 Uita arșita verei și grijä, și seräciä,
 Juca o horä dragä și'n urmă adormia.

Păstorulü de atuncea acuma e ciocoï,
 S'a îmbrăcatü într'alt-fel, și alt-fel fîți vorbesce,
 În Bucuresci acuma elü totü păzesce oi,
 Dar vițiulü e pânea cu care se nutresce.

* * *

Totü ast-fel fu și Roma la începutulü sëü.
 Nepoții ei de surda noi nu putemü sä fimü,
 Nepotulü ca mătușa sä ämble e üatorü.
 Ș'apoi, de ce bîrfire? noi mergemü progressändü
 Din rëü în spre mai bine, din bine 'n spre mai rëü,
 Nu este aci ținta la care ne oprimü;
 Să mergemü cum vom merge, dar să murim mer-
 gënd:
 Să nu dämü dreptü sä dicä la cei ce vorü veni
 Cä bóla ne secase și minte și putere,
 Cä putredele corpurï de putrejune morü ;

Să nu'î lăsămū se vedă trîndava-ne cãdere,
Se spunem c'aveam viețã, dar n'amū putut trãi.

* * *

Corupte, vrîndū s'acoperi infama ta rușine,
Voesci să'ți ascunđi fața d'acela care vine,
Voesci, mințindū pe alții, să minți copii tîi?
E lașū orî și ce vițiu, așa'î natura sa ;
Darū însã Veritatea rînjindū te urmãresce,
Virtutea ce-ã scuiat'o acum te pãlmuesce,
Strigãndu'ți: "Daca astãđi copii tîi sunt rîi
O crimã ei expie, și crima e a ta"

* * *

Aidi la Roma, scumpa Musã, sã vedemū acestū
pamîntū
Unde-o lume uriașã, într'un uriașū mormîntū,
Slãbiciunea a'ngropat'o. Sã'ntrebãmū acele óse
Ce-aũ fãcut celebre'î Rome timpurile'î glorióse,
Ce-aũ fãcutū acea putere ce'n stindardu'î trium-
fãndū
Universulū în genuche adorase tremurãndū?

Capitolulū, acelū templu unde Geniū și Dreptate
Se'nfrățeaū ca se sfārame, inspirați de Libertate,
Sclavului a sale lanțuri, Romei a sa rătăcire,
Buha plană peste dînsulū, ca o jalnică cobire,
Batjocorindū cu-a ei voce timpul care a trecut.
Roma cade, ce pustiā! Lumea 'ntrégā a cădūtū!
Amorțitū e în rēsbóie strigātulū de vitejiā,
Inima ce primia mórtea, ca o sfîntā datoriā,
Tremurā acum de dînsa și de mórte e rānitā;
Purpura, ca un lințoliū, peste gloria cernitā
Înevesce în uitare nume, fapte și virtute;
Ale templurilorū ziduri în ruine suntū cădute,
Și, la sēnulū ce-lū hrānesce, cu Amorū și scum-
pătate,
Prunculū ađi nu mai învėtā să respecte pe ai sēi,
Și puterea'ī desfrînatā, și 'mpārați sunt calēi;
Un Romanū nu mai remase pe acestū eternū pā-
mētū.
Umbra lui Catonū superbā se ridicā din mor-
mētū:

Strāine-ai venitū târđiū;
Roma nu'ī mórta, Roma e viā

Când o nație își uită limba ei și-a ei mărire,
Peste corpu'i se întinde o funestă amorțire,
Și'n rărunchi săi e-un germină de o sigură peire.

Melancolia

Orî unde escî urcată, cu sacra'ți locuire
Se sue pîn 'la tine profundulă meü suspinü!
Căci eü gîndescü că'n vieță o taînică pornire
Atrage-al nostru sufletü p'o taînică unire,
Într'un locașü divinü.

Când inima ta astădi arü geme ca și mine,
Când dragostea, constantă arü fi în peptulă teü,
Și arü putea aicea p'a mea să o aline,
În lumea ce-arü crea-o unü sufletü plin de tine,
Ai fi un Dumneđeü!

Căci n'am perdutū nici unulū din visurile mele;
Din dulcea'ți sărutare, vai! buza 'mī n'a sorbitū;
Și flacăra durerii schimbă în chinuri grele
Amorulū, ce ne strînse ca douē turturele,
În crîngulū de iubitū.

Tu care p'aste țermuri aspiri la nemurire,
Tu căruī leulū este un sclavū îngenuchiatū,
Misterū între mistere, sublimă 'nchipuire,
Capū d'oper'a Naturei, gustata'ī fericire
Înr'astū mărețū Palatū?

În lumea ce ți e scumpă? Scînteia și țărăna
Cu farmecū împetrite d'azardulū creatorū,
Voința-aī infinită, putere n'aī în mână;
În calea ta uscată, răbdarea ți e fântâna,
Speranța conductorū.

Al vorbeī tale scototū și-o pompă mincinosă
Credēndu-le, tu cugeți pu'n tronū a fi impusū;

Și când 'usurpi coróna veđi sceptru'í cum te-a-
 pasă;
 Și când îți scuturi fruntea, cum mórtea nutelasă
 Să treci de nesupusă.

Nimicú îți e substanța, nimicú nu lași în viețá!
 Întreaga 'ți carieră scobórá în mormântú;
 Ș'in veci te lupți, sermane, c'o vecinică dulceață
 Să faci, din corpu'ți putredú, o pulbere măreață
 Pe spulberulú pámintú!

Te lupți să lași, sermane, un echo dupe tine
 Ce altorú semení ție, de nume ție 'ți perdutú,
 Să spuiá cu 'ngîmfare un reú saú póte-un bine,
 Și pentru astá clipă d'o viețá în suspine,
 Eternú să zaci tăcutú.

P'a vremii 'naltă culme, suindu-te odată,
 Opreste-te, contemplă trecutulú girbovitú

Subt sarcina măririi de slavă adunată:

Un om, un nume, mórtea, ș'o marmură săpată
E semnul c'ai trăit!

Și sufferi, egoiste, ascunsă și plină de frică,
În barca vieții tale p'al timpului ocean;
Credându că, cei ce vine, în seculi te ridică,
Că numele 'ți remâne perpetuă antică
Într'astă museu human!

Ce plângi în dimineață zadarnica'mi făptură?
O! liră, alte tonuri aicea nu găsești?
Căci inima mea slabă, ca frageda răsura,
Spre chaosul peirii în valuri răpești cură,
Și timpul nu'l oprești!

Dar sufletu'n nescire s'abate d'a lui cale;
Simțiri neexplicate îl facu d'a fi duios;
În preajma mea domnesce o murmură de jale.
Natura respindesce dorințele'i fatale
În peptu'mi tinguos.

La un Ucincișș sperjuru.

**Gonitü de restriște s'alergi pe la lume ,
Și'ntocmai ca Buha să fi alungatü ;
Să'ți curgă din vine totü sângele 'n spume ,
Să chiămi un prietenü, ș'un câine turbatü**

**Să viă să musce din ranele tale ;
Să treacă alături un vechiü favoritü
Să'ți ceri să te scape , și busele sale
Nici chiar să se misce. — Să stea impetritü**

Acelu care póte să'ți dea mîngiere;
Să rîdă copilu-ți de tine bătrînă;
Să tremuri d'un verme, să 'nnoți în durere,
Ș'o ghiară de tigru să'ți fiă stăpînă.

Pe unde veți trece, să nu se mai vedă
Nici sóre, nici rose, și chipulú voiosú
Să'ți pară 'nainte un spectru de gróză,
Să'ți blestemî vederea. — Săracú și leprosú

Să dormi pe gunóie, să fugi de mai bine,
Si rēulú să'ți fiă și soțú și destinú,
Și rasa 'ți întreagă să fiă ca tine,
Și rasa'ți întreagă se geamă în chinú!

Victimă muștrării, proscrisú d'a ta țeră,
Să fugi de lumină cātândú un mormēntú;
Minutulú să'ți fiă cumplită povară,
Și mórte să n'afi aici pe pămēntú.

Sudórea pe frunte-ți o pată să-ți facă,
 Să-ți curgă prin sânge un sceptru topitū,
 Și vecinicū puterea prin somnu-ți să treacă,
 Lăsându-ți dreptū sprijinū un cugetū sdrobitū.

Când totū în prejuru-ți se surpă saū móre,
 Să viă-atunci corbiī să rupă din tine ;
 Să plouă pe rane-ți cenușiă și sare
 Și cerulū să riđă d'a tale suspine.

* * *

Pe cadavrulū tēū infernulū danțe hore fioróse,
 Demonii să se 'nspăiminte și s'arunce-a tale óse,
 Și'n totū locul să-ți urmeđe astă voce de amicū :
 Egoismū, locașū să-ți fiă orī-ce suflet de nimicū ;
 Sórbe mințile acelorū ce într'inșiī te hrănescū,
 Fiī a lorū dumneđeire în altarulū ce slăvescū,
 Fugi cu dinși de lumină, ca d'un focū îngrozitor,
 Și pe veșteda lorū frunte să plutesci ca un tristū
 norū!

Din eróre, în eróre, din peire, în peire,
 Între doue mari nimicuri, ocrotindū a lorū mă-
 rire,

Orî ce crimă, s'o respecte cum respectî o faptă
bună,
S'aibă tronulă pe o crimă, și căința dreptă cu-
nună!

* * *

Atuncea, prințe, pôte, aici găsi-vei pace!
Dară însă ca essemplu, la orî ce călătoră,
E vieța'ți înferată: "Subt astă piatră zace,
Un omă ce-a vrută să'si rîdă de legi și d'un po-
poră!"

1864

De un Album

De nu ai avea simțire,
Ferice în lume ai fi;
Ai trece viața în amorțire,
Dară n' ai trăi !

De simți, vei găsi în viață
Un câmpu adesea 'nflorită,
Ce viscolul adesea 'l înghiță,
Dară ai trăit !

Pe un Album

Cum roua se 'nalță la sóre,
Cum fluturnlũ sbórá la flóre,
Cumũ pelerinulũ vine la un locũ sântũ,
Eũ viũ și'ți cântũ!

Cum unda șoptindũ se strecórá,
Cum sórele pășesce spre sérá,
Cum umbra vieței trece p'acestũ pãmêntũ,
Eũ trecũ și'ți cântũ! —

Meditatiune

Să cântul o poesiă! acelū ce te culege
În sênulū lui, elū simte, elū póte consola;
Când însă pretutindenī nimicū nu mă 'nțelege,
Cui dar și pentru cine aicea voi cânta?

Bătrêna slavă este de timpū sacrificată;
Femeia e caprițiū și eū voescū să cântū !
Nici slavă, nici femeiă! și busa'mī inghiățată,
A'și vrea să 'nviă lira'mī. Copilū nebun ce sînt !

În vatra unde ferbe simțirea omenescă,
 Schinteie se' naltă răpești și răpede se ducă:
 Sunt patimele noastre ce vină să încăldescă,
 O inimă ce'n urmă o ardă și o usucă.

Lorū, darū, le cerū și geniū și focū și inspirare!
 Peri-voiū, dar ce'mi pasă? aicea cătū oiū sta
 Voiū cântu'mi să deștepte un popul care more,
 Voiū cântu'mi să înalțe femeia ce cădea.

Când viū și trecū ca unda tărându-se 'n suspine,
 Ce'mi pasă dacă stînca în cale m'arū sdrobi?
 Murindū, e suvenirea ce vine dupe mine,
 Să spuiă al meu cântecū la cei ce vorū trăi.

Adecea însă singurū, departe de mișcare,
 La umbra unui arborū plecū fruntea'mi obositū,
 Și cautū un repaosū; în crivățū pentru flóre
 O și nu e destulă, destulū am viețuitū!

Nu voiŭ să mergŭ pe drumulŭ ce duce la mor-
minte,
Cu pasulŭ nestatornicŭ, ca orbulŭ girbovitŭ;
Căci eŭ, rupendŭ cu vîrsta a mele legămintे,
Acuma cândŭ, sînt june, sînt, vai! îmbătrânitŭ!

Junia, ce mincună! acestŭ isvorŭ de vieță
Făcu dintr'alŭ meŭ sufletŭ un lacŭ de lacrimi
plinŭ,
P'a căruŭ maluri încă nu amŭ zăritŭ verdeață,
Ș'a căruia murmură mî-aduce un suspinŭ.

Junia, ce chimeră! prin nopți de insomniă,
Prin țile furtunóse rîdendŭ te-am urmăritŭ,
Fantasmă 'nconjurată d'un vîlŭ de bucuriă,
Și'n loculŭ teŭ găsită'mŭ un sufletŭ amăgit.

Zădarnice sînt tóte! Nicî luptă, nicî gîndire,
Nu pot să mă transporte la țermulŭ ce dorescŭ;
Căci vîntulŭ mi e 'npotrivă, ș'a lumii fericire
E-o vorbă pentru mine saŭ e un visŭ cerescŭ!

Și ast-felū, spulberaticū ca omu'ntr'astă lume,
Coprinsū intr'un amestecū de chinuri și plăceri,
Pe șubreda'mī natură eū portū un falnicū nume,
Bogatū de suferințe, sēracū de mīngierī.

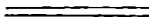
Homaucia

ȶiua prin scomotũ, nóptea 'n tăcere,
Fugindũ de tine te urmărescũ,
Ș'ascunđũ de lume a mea durere
Riđendũ d'aceia cari iubescũ.

Ochiulũ tẽũ arde a viețe'mi flóre,
Pe lume însă o amăgescũ
Cu o zimbire de nepăsare,
Riđendũ d'aceia cari iubescũ.

ROMANCIA

Eū credū în tine ca în iubire;
Dar, d'al tēū sufletū mă îndoescū;
Și riqū de lume cu-a mea gîndire
Căci plângū p'aceia cari iubescū.

La un Poetu exilatu.

Te salutü, iubite frate, pe câmpia depărtată
Unde aprige talazuri prin străini te-aü asvirlit ;
Nu măi geme, nu măi plänge ; sörtea e ne'ndu-
plecată

Pentru toți câți aü trăitü.

Să bocească curtisanulü ce fugind în urmă'ı lasă
Un palatü în care lü chiamă la banchetulü de
plăceri,
Lasă vițiulü dreptulü ca mîndria lui trufösă
S'o prosterne la dureri.

Filomela cânta numai în dumberava'î adorată,
 Nu adesea 'n coliviă scóte ultimulü ei cântü?
 Orî și unde te-ar închide, passere persecutată,
 Tu să cânți p'acestü pămêntü.

A ta vieță este Echo ce repetă-a ta cântare;
 Pentru ce darü cauți loculü unde vrei să odih-
 nesci?
 Pulberea e vagabondă, suvenirea'î stătătoare,
 Pe ea cată s'o 'nsoțesci!

Nu'ntîlniși ființe scumpe, saü o clipă de dulceață
 Colo unde, sdrobînd lira, ai voi să mori uitatü?
 Vieța este o 'ncercare; gustă dar din tr'astă vieță,
 Și ce'ți pasă c'ai răbdatü?

Suferința e amantă bardului mult credincioasă,
 E un sacru privilegiü ție'n lume acordatü;
 Nemurirea este într'însa, și o lacrimă duiosă
 E tributulü ce i-ai datü.

Luptă-te, rîdînd de sôrte, ca stejarul în furtună,
Și ca dînsulî înfrunțază ale timpului isbirî;
Căci în cerû avîndû un sceptru și în lume o cu-
nună

De poetice gîndirî,

Universul 'șî e aicea monumentulî de onóre,
Dintr'un seculî într'altû secul, a ta slavă va sbura,
Și orî unde va fi huma 'șî, al tîu nume ca un sore,
Peste ea va lumina.

Adressate unei domnișoare ce ceruse versuri poetului.

Tu care ai în sufletu isvoru de poezie,
Copilă resfățată în visuri și plăceri,
De ce îți riști de mine? de ce îmi ceri tu mie
Se 'ntonu pe a mea liră cântării de veselie,
Atuncea când în mine nu suntă decâtă dureri?

Speramă, și al meu zîmbetu sfrunta a mea mîhnire;
Iubiam, și-a mea speranță cu mine se juca,

Cântamă, și a mea juniă trăia'n a mea iubire;
 Trăiamă, ș'o umbră négră cădu p'a mea gîndire,
 Plîngeamă, căci al meū sufletū acuma se 'ndoia!

O scurtă fericire, ș'apoī un trunchiū de vieță,
 Ce omulū îl protege, ce anii ilū dobórá,
 Acésta vĕdū în mine. Cum dar p'un țermū de
 ghiață

Tu vrei să cauți fluturī, ilusiī și verdéță,
 Când patima saū timpulū pe tóte le omórá?

Așa cum tigrl pacnicū domnesce în pustiă,
 Restristea se preămbă aici prin vieța mea.
 Un deū, chiāmândū asupră'mī a cerului urgiă,
 Divina sa putere, a sa sburdălniciă
 Și arculū sĕū teribilū le dete 'n mâna ta,

Amorulū, ce e sclavulū supusū voinței tale
 Cu mine fuse doge bĕtrânū ne 'nduplecatū,
 Și mie nu'mī surīse! Elū stă într'a ta cale

Și gingașu îți oferă, pe aripele sale,
Un tron pe care-aicea pucini s'aũ înălțatũ

Cum dar tu ce-ai în sufletũ isvorũ de poezie,
Copilã rãsfãțatã în visurĩ și plăcerĩ,
Cum dar îți riđi de mine, cum dar imĩcerĩ tu mie
Se 'ntonũ pe a mea lirã cãntãri de veselie,
Atuncea cãnd în mine nu suntũ decãt dureri?

Unui amic în ajunul anului nou

În sfârșit, ajuns'amă eară totu de unde am ple-
catu,
Anul vechiu abdică astăzi, anul nou s'a în-
tronat;
Și noi, totu cu-acelea'și vorbe și aceia-și veseliă,
Îngropăm pe cel ce móre și cântăm pe cel ce
'nviă.

Dar ce-o fi, amice dragă, astă crudă nepăsare
Pentru cel ce eră ne dete bucurii și floră și sóre,
Când avea în mână sceptrul cându naturei co-
manda,

Și când el putea să curme viața ta și viața mea?

E'n natura omenescă ca uitarea să domine

Peste cei ce nu suntă față, peste rău ca peste
bine;

Să jertfescă lui Plutone totă ce-o clipă a durat?

Așa este 'ntr'astă lume, ș'anulă vechiă a răpo-
sat!

Dar eă care p'a lui brațe am gustatū adesū plă-
cere,

Am găsitū pe ici pe colo câte-o slabă mîngîiere;

Am scăpatū d'un glonțū ce pôte m'arū fi dusū să
te așteptū

Unde alții mulți te-așteptă. Am hrănitū în tr'al
meū peptū

Tot temeînica credință în femeia și onóre;

La teatru-am fostū adesea, am fostū desū la vên-
nătóre.

A-propos, disei, Teatru este fórte de doritū

C'anulă noū să nu'lū transmiță, totū așa cum l'a
primitū,

Anulū ce-o să'ī urmeđe. Cum vėđuși, vorbiū
de mine ;

Déră țera? ho! stai musă nu mă trage dupe tine,

Militarulū nu vorbesce: el pășesce cu mîndriă

Pe a slavei sfântă cale ce'lă conduce din veciă,
 Din piéța de la Teatru, la Rondulă de la șosea.
 Ce primejdii! și vitejii aū luptatū și vorū lupta
 Pînă când careta âncă, coliviă fermecată,
 Va ascunde 'n sēnu'i paseri ce nu cântū, darū te
 desfată

Prin ispititoare pose, prin toalete lucsose,
 Prin cătări ceele 'n sine sunt destul primejdióse.
 Dar Iornionulū? o, ce armă! câți viteji cu bār-
 băție

Aū căđutū, s'a lorū cădere o datoarescū numa iție,
 Infernalū mijloc ce arta Dómnelorū v'a dăruitū,
 Ș'acestū anū de vi l'arū smulge arū fi anū blago-
 slovitū!

M'abātuī din sujetū însă; să venimū la țera mea;
 De reforme te împedici, și potopulū 1) să le ia
 Nici nu credū să se încerce; casulū este prevēđut,
 Căci deja canalizarea are planulū seū făcutū.
 Vorbe, dupe cum veđi, frate, vorbe fără de folos,
 Îți trāmit presentū eū ție. Timpu'i lucru prețios;
 Cântărește'l dar cu grije. Anul vechiū așa cum fu
 A trāitū, a creatū fapte, a făcutū totū ce putū.

1) Inundația dupe 2 maiū.

A murit. — Și cu-amea voce, de și nu sunt orator,
Îl salută cu multă flegmă și'l regretă c'un tainic
dor.

Pe celă nouă e încă 'n fașă; nu cunoscă ce are 'n
gînd,

Fericirea mă astéptă saă îl voi urma plângînd?
Vechiul pod al Mogoșoei cu opiétră nestemată(1)
E decis să'lă polească, facă Dumneđeū să pótă,
Căci la noi se'ntîmplă tóte, și sunt tóteschimbă-
tóre.

Dar prin lume, ca 'n Teatru, sunt actori de scenă
mare

Cari potă, o! ană, să jóce multe roluri diferite;
Pe la dênși să ieisémă, căci puternic esci, iubite
Dar și omulă este meșter, și d'odată te trezesci,
Pe cândă dormi în nesciință, ca ună suverană ce
esci,

Dupe tronă dată la o parte printr'un plan meș-
teșugit,

Și rămăi pe din afară căci e faptulă împlinită!

* * *

Așa dar, amice scumpe, pe trecută să ne bazămă
Să servim presentul bine, viitorul să'lă sperăm,

(1) Pétra cubică.

Și să nu uităm o clipă că p'acestă mult dragă
- pământ
Orî ce pasă făcută în vieță, e un pas către mor-
mântă.

1864,

Gemeia !

O! tu, ce cu nesațiū te-adorū fără 'ncetare,
Tu căriia dreptū jertfă 'ți aducū sufletulū meū ,
Și'mi plecū subt jugu'ti fruntea ca subt o săru-
tare

Esci tu aici un demon, saū esci un Dumneđeū ?

Misterū esci pentru mine; darū dulcea reveriă
Ce'n diminēța vieței coprinde al meū gindū,

Mă'mbată de iluzii și'n dulcea loră bețiă
Zărescū trecându prin somnu'mi un angelū su-
rîdendu!

Mister esci pentru mine, dar buđa'mi înghiățată
A inimei căldură abia o dogorea,
Și palida'mi cãntare în lavă transformată
Vibrându, zărescū un angelū sburându pe lira
mea.

Misterū esci pentru mine; darū când, muiatū în
sânge,
Catū gloria prin lupte, rîdend nepăsătorū
De spada ce în peptu'mi se'nfige și se frînge,
Murindū, zărescū în ceruri un angelū într'un
norū.

Misterū esci pentru mine; dar cultulū tei femeia
În lumea tinereț'eii nu a găsitū atheū.
Și orī ce cugetare, și orī care scînteia
Prin vocea ta, o! angelū pătrundū sufletul meu.

Pe pragulă desperării te vedă ca mîngiere,
Accperi cu-al tîu farmecă uritulă astei vieți,
Preschimbî în veciniciă minute efemere,
Și inima c'un zimbetă o'nviî saă o îngheți.

Și omulă te păstréză ca scumpa lui comóră.
Copilulă intră 'n lume șioptirdă numele tîu,
Poetulă în genuche cu lacrimi te adóră
Pe tine, și din tiue își face templulă sîu.

Dar sufletu'ti îndemnă culpabila ta mână
S'alunge inocința, pe omă îl amăgesci,
Și, ca virtejulă care nimica nu'î înfrînă,
Restorni și spulberî templulă în care locuesci.

Ce'mî pasă că'n pustia ferbinte și uscată
Pîriulă stă în față'mî, perfidă ca ispitirea,
Și eă, sorbindă dintr'ênsulă cu inima 'nsetată,
Găsescă în fundulă undeî otrava și peirea ?

Ce'mi trebuie movila de flori mirositoare,
 Când șerpele m'așteptă ascunsă în umbra lor?
 Și ce să faci cu Luna, și cum să fugi de soare
 Când, vai! privindă la ele silită ași fi să mori?

Tu mi-ai sdrobită altarulă, eă nu mai cređă în
 tine,
 Căci stâncei ce nu simte nu voiă să mai mă 'nchin;
 Când dar tu ești de pétră și un abisă e'n mine,
 Pe cine să iaă cirmă de nu p'al meu destină?

Căci te-am chiămată zadarnică în calea'mi fur-
 tunósă,
 Tu treci pe lingă mine și glasulă tău e mută,
 Și ochi'ți nu'mi-aruncă o rađiă luminósă,
 În negura durerii în care suntă perdită.

Memoria lui Tasso, strivind'o închisórea,
 Anticulă nume-al Troiei în sânge îngropată,
 Și Prometheu lăsându'și fcașii în prădarea
 Vulturului selbatică, etern te-aă condamnată,

Femeiă fără cugetū și fără de simțire!
 Nu voiū să'mi fi nici soră, nici mumă, nici soțiă ;
 E putredū al tēu sufletū și plin de 'njosorire
 Și 'nótă 'n desfrēnare și în nemerniciă,

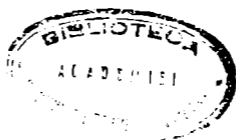
Femeiă fără lacrimī și fără de rușine,
 Ce-acum într'astă țēră adesea te 'ntēnescū;
 Tu nu, nu ești Romāncă, căci sângele din mine,
 L'am supt din peptū cu lapte și sânge Romānesc,

Și am aflatū într'ēnsulū Virtute și Onóre.
 O! Musă, mă protege subț aripa'ți de focū.
 Căci eū iubescū Femeia, iubescū Femeia care
 E demnă de a-i face în inima mea locū.

Iubescū Femeia castă și mīndră și vitéză ;
 Iubescū, iubescū Femeia cu sufletū simțitorū,
 Și'ī cântū, căci mă inspiră, și'ī cântū, căci ani-
 méză
 Dulci note p'a mea liră și'n mine dulce dorū.

Împrejurulă meū vĕdū omulū și elū fuge de du-
rere,
Numai inima'mī o cată ca unū bunū Dumneđe-
escū!
Durerea e pentru mine o constantă mîngîiere.
Căci în brațele'î, Florico, eū pe tine te iubescū!

Filomela plângĕndū taĭnicū pe o ramurăuscată,
Jalea eī sfișiitóre codri chiar o 'mpărtășescū;
Dar al lacrimilorū căntecū, vai! pe mine mĕdes-
fată,
Căci în lacrime, Florico, cū pe tine te iubescū!

Un suspin ce-adesea Buha îlă înalță prin ruine
Nu pătrunde de sială orî-ce sufletū omenescū?
Alū meū însă ca un echo stringe tristele-î sus-
pine,
Căci, Florico, în suspine eū pe tine te iubescū!

Cândū furtuna se ridică ca o gróznică mânia,
Și de spaimă în genuche toți se punū saū se pi-
tescū,
Eū atunci îmi iaū amorul și'lū înalț l'a ta veciă,
Căci cu cerulū chiar în contra'mi eū, Florico te
iubescū

B a l u l u

(PRELUDIU)

Sufletulă care nu a hrănită
Dorinți zidite p'ună falnică visă,
E golă și rece ca un abisă,
Căci acelu sufletă nu a iubită;

Acelă ce 'n taină n'a adorată
O flóre dată cu o zimbire,
Și n'a păstrat'o cu fericire
Ca o comóră ce n'a sperată;

Acelă ce 'n nópte privindă o stea
Arđândă timidă p'un ceră senină,
Nu simte 'n peptu'ı un doră divină
Ce il transportă până la ea ;

Celă ce pe câmpuri se rătăcesce
Nu vede'n roua lucindă la sóre,
P'o față blındă lacrima care
Il consoléză și il răpesce ;

Acelă ce și simte capulă în focă
Și gîndu'ı este de dînsa plină,
Acela numai nu e străină
D'un bală ce aștăđi póte avea locă ;

Căci acelă sufletă ce n'a hrănită
Dorinți zidite p'un falnică visă,
E golă și rece ca un abisă,
Căci acelă sufletă nu a iubită !

Doliulă nopții se întindea
Peste a țilei frunte pălită,
Sórele sérbădú se retrăgea,
Și o tăcere Immărmurită

Peste mișcare lasă-al său sború.
Se schimbă vieța dar nu 'ncetéză;
Paseri funebre din cuibulú lor
Sburând prin umbră se desfátéză,

Blestemândú omulú ș'a lui lumină.
Cerulú albastru și maiestosú
Purta pe tronú'i blonda'í regină,
Cu zimbetú dulce și radiosú.

Grații și nimfe se inhăma
La alú plăcerii cărú auritú,
Rupéndú misterulú ce le 'nvelea
(Daca vre-odată le-a invelitú)

Ochiul în flacări, arzându și beată
 De voluptate și de amoru,
 Buza setosă d'un sărutatū,
 Ce ne coprinde ca un fiorū,

P'un sēnū ca neaoa s'adăpostesce ;
 Virtutea fuge înspăimēntată,
 Spectrulū Plăcerii o îngrozesce ;
 Dar omulū ride și se desfată,

Căci n'are 'ntr'ēnsulū nici o putere,
 Și desfrēnarea e'ntr'al său peptū.
 Asta e nóptea și-a sa tăcere ;
 Natura dórme. — Omul deșteptū.

* * *

Sunt cēsurile dece. La Balū dar! Domniū mei ;
 Bētrānă și superbă ca vechia'i strălucire,
 Prin timpulū ce-a cruțat'o, cinstind trecutulū ei,
 Se 'nalță cu mīndriă gigantica clădire,

Palatulă, ce-astă séră se scaldă în lumină,
Și care astă séră cu toți 'lă locuiți.
In cer domnește pacea. -- Natura este lină.,
Pământulă e ca cerulă, cândă sintem mulțumiți!

Tu óspete-ală serbării, vędută-ai vre-odată
O rađă 'n faptulă țilei, prin cęță străbătëndü,
Jucându-se prin rouă, cum tainică ea cată
O flóre ce'l suride? Sărutulă lorü celü blëndü

Implăntă 'n-tr'ai mei creeri puternica gândire
Că omulă nu e singurü aicea pe pământü,
Că ori-ce cugetare, saü glasü, saü nălucire,
Găsescü aici o lume, unü echo, un avëntü,

Ce'lă duc pe alte țermuri mai vii, mai simțitoare;
Și ast-felü, precum flórea găsi în diminéță
O rađă s'o 'ncăldéscă, găsesce consolare
Un sufletü ce aspiră și cată peste viéță.

Nu vremă să ȃicū acēsta. Vēđut'ai vreodată,
 Intr'unū pătratū de arbori, întinsă o grădină
 Cu florī acoperitā, de un artistū lucrată,
 Și sórele asupră'ī vērsāndū a sa lumină?

Cum rosa se'mlădie subt flacāra secretă
 Ce sīnulū sēū, ilū arde ș'alăturia visāndū
 Modesta Vioricā, cum roua indiscretă
 Ingină p'a ei buză surīsu'ī tremurāndū,

Camelia înfașiă antica sa splendóre
 În purpura ce este vestmēntu'ī de reginā,
 Și leneșiā zambilă c'o leneșiā cătare,
 Sultană, cu o frunte ca cerulū de seninā,

Sfidéză pe regina cu'n zimbetū de sultană.—
 Vedeți camaleonulū sglobivū și infidelū?
 Se ȃice că mai este ș'o altă buriană,—
 De nu mă 'nșelū — cocheta, ce seamănă cu elū.

Plăpînda iasomiă cu un Nu-mă-uita,
 Se lasă cu voluptate p'a aurei șoptire,
 Iar Dalia matronă, privesce cu iubire,
 La grupa ce se 'nalță cu dragă în prēja sa.

P'această intimă amestecă de flori și de culóre
 Din nori în vii torente lumina revărsată,
 Culórea se animă și flórea sufletu are,
 Lumina e privirii făcliă inspirată.

Parfumul le coprinde în velu'i de plăcere,
 Un zefír alú lorú creștetú ilú flutură ușiorú,
 În sóre este vieța, în flori trăescú mistere,
 Grădina e-'ntr'o clipă unú raiú încântătorú.

Na tura e într'insa complectă și mărăță.

.....

.....

Acestú mărățú spectaculú de l'ai vėđutú vre-o-
 dată,

De l'ai vădută vre-o dată și dacă-a fostă în tine
 Ce-va să ți lă esplice, atuncea poți veni,
 De esci invitată numai, déséră lingă mine
 La ómenī ca la lucrurī o clipă a privi,

Veđi tu oglinđi cât zidulă p'un zidū împodobitū
 De lucsū, de avuđiă? Și lustrul îndrăsnețū
 Ce ține locū de sóre, cum vérsă mulțumitū
 Lumina'ī ce se frînge pe petre fără prețū?

Pe-o frunte ca p'un templu veđi tu cum arde-o
stea,

Un diademū, ce fruntea îl face de pălesce,
 Și'n haine ca zăpada veđi tu cum trece ea,
 Și'ntunecă și fruntea și steaoa ce lucește?

Unū ochiū ce se ascunde suht céna-acea stufósă,
 Și cată prin mulțime un altu'n depărtare ;
 Un sínū ce se agită, ș'o mână ce'lū apasă ;
 Sprâncéna ce se'ncruntă ca o amerințare ,

Încrederea mușcată de cruda îndoclă.
 Veđi tu? e-a gelosiei imagine turbată.
 Ca angelulă de pură, c'o rumenă sfială
 Cu un surisă ca roua p'o rosă înfocată,

Virgina 'mpodobesce parchetulă lunecosă;
 Ilusia o pórtă pe aripele sale,
 Presentulă o astéptă amabilă și voiosă,
 Și ea rîdëndă urmăză desfătătoarea' cale ;

Scii tu câtă ține-aicea a lumii fericire?
 Purtândă pe ai lui umeri ună capă cu fruntea
lată,
 E cavaleră în âmbletă, vultură e în privire,
 Cuvântu' este nobilă, și buza' animată

Ingînă printr'o flóre copilei c'o iubescă ;
 Ea crede, dar el minte. Veđi tu ce-a zdrobit el?
 Veđi tu chipulă minciunei? Veđi tu chipulă
mișelă
 Ce fără remușcare, c'o vorbă respîndescă

A inimei dulci visuri? Cocheta amăgindă
 Găsesce la tot pasul capricii ce-o adoră;
 Dominator e Leul; cu ochiul scinteind,
 C'o comă ce friserul i-a dat'o p'astă séră.

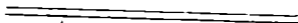
Aşteptă o gazelă: ea vine sficioasă,
 Dar dracul e într'ênsa de multă adîncă băgat,
 Căci Leu'mmărmurita, sub cerna' amorosă,
 Şi vînătorul nostru a devenit vînată.

Bêtrâni cănişi o sumă, bêtrâne ismenite,
 La numeru tot atâtea găsesci de vei pofti.
 Aceste corpuri ore în vişiu putrezite,
 Credă ele că prin modă mai potă întineri ?

Dorinşi impetuosc, plăceri ne 'ndestulate,
 Şioptiri încântătoare şi pline de amoră,
 Ilusii, gelosiă, speranţe înşelate,
 Şi slăbicuni şi patini. — E partea tuturilor

Într'astă pătratü de çiduri. D'ai încercatü vr'o
dată

Din balü într'o grădină să îți arunci gândirea,
N'ai çisü și tu ca mine: „De este-adeverată
Natura în grădină, în balü e omenirea“.

Și tu liră te-ai zdrobitu?

Și tu liră te-ai zdrobitu?
Sufletulă meú e zdrobitu ca tine,
Căci, din templulă săpatu în mine,
Dumneđeulă ce-aveamă a peritú,
Și tu liră te-ai zdrobitu !

Și tu liră te-ai zdrobitu ?
Adio credința 'n femeia !
Nebunú, cređuí într'o ideia ;
Înțeleptú, aruncú ce-am fostú slăvitú,
Căci tu liră te-ai zdrobitu !

Și tu liră te-ai sdrobotitŭ ?

Fără tine potŭ trăi în lume,

Ca poetŭ, am plânsŭ fără nume,

Ca omŭ, voiŭ rîde nesocotitŭ,

Căci tu liră te-ai sdrobotitŭ!

Și tu liră te-ai sdrobotitŭ ?

Acum pôte mă uită durerea,

Căci daca pe córdc'ți găseamŭ puterea

Se 'ngânŭ un cântŭ de lacrimi stropitŭ,

Acum liră te-ai sdrobotitŭ !

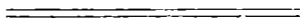
Romancia

Cu lacrimi scumpe eũ te stropescũ,
Și 'ntr'al meu sufletũ tu ai tulpinã,
Tu, ce prin somnu'mi te urmãrescũ,
Flóre de visuri și d'amorũ plinã. —

Într'al meu sufletũ divinã flóre,
Tu din iubire ai resãritũ ;
Și daca cerulũ are un sóre,
Eũ amũ în mine chipu'ți slãvitũ.

Beată de parafumu'ți la tine cată,
Și cum zefirulă în diminătă
Trece pe câmpulă îmbălsămată,
Dorulă tăă trece prin a mea viătă.

.

Cerșetorul

In haîne sdrențeróse, eú trecú printr'astă viéță,
Și-un spectru cæ o mumă veghiază l'al meú pat:
E spectrulú suferinței, căci omulú e de ghiață,
Și fómea îmi rînjescé în pórtă la palatú.

C'un glasú ce se îngropă pe búza mea amară,
Têrându-mě 'n gunóie eú chiám pe trecétorú ;
Dar elú ca fericirea, de mine se 'nfióră ;
De-ași fi bogatú 'mi-ar ríde, dar sint un cerșe-
torú.

De-așu fi bogatū ș' o crimă mī-arū da astă
avere,
Cu fruntea îndrăznéță, cu sufletulū pătatū,
Plimbându a mea rușine prin lucșū și prin pu-
tere,
Tu, lume, 'mī-ai da mâna, căci eū sunt un bogat.

Dar cerșetorū, vederea'mī natura o coprinde,
Simțirī, dorințe nobilī în peptu'mī nasc și mor,
Și inima'mī iubescē, și sângele'mī s'aprinde,
Dar tu 'mī-arunci disprețulū, căci sunt un cer-
șetorū.

De ce aici o! lume te prosterneđi orbesce
La aurū, și în prafu'ī îngropī mīndria ta?
Ca dēnsulū de nimica e omul ce'lū slăvesce,
Și mōrtă'ī c'alū lui sufletū Dumneđeirea sa.

Puteți în nepăsare alătura cu mine,
Tērându în mersulū vostru și vorbe și māriri

Trăi pe un tron falnică de lingușiri mes-
chine,
Pe nimeni nu înșelă a sôrtei licăriri!

Priviți ce este sôrtea! o mână tremurândă
Imploră Pietatea, și sufletulă creștină
Raspunde cu 'ndurare, printr'o cătare blândă,
Cumplitulă însă trece, e surdă la oră-ce chină.

Oprește-te o clipă la țipătulă de jale,
Tu care esci ferice, tu care ai mâncată ;
Și c'un surisă de milă, din cuferele tale,
Aruncă prețulă pâinii aceluă ce-a răbdată.

Din sênulă maiceă tale născută în desfrênare,
In vițiuă îți e vieța și mori cum ai trăită ;
Și inima'ți de piétră nici o simțire n'are,
Căci glasulă ce te rógă tu l'ai desprețuită!

Ce ! fόμεa nu găsesce puțină mîngiere
În inima'ți brutală ? vei plânge cu amară

O di când tot în juru'ți îl vei vedea cum pere,
Și n'ai găsi nimica în sufletu'ți avaru'.

Săracu' vei fi atuncea și golu' ca a ta vieță,
Nici slugele, nici auru' în cale'ți n'orū mai fi,
Căința 'ți va rămâne din pompa ta măreța,
Vei căuta s'o 'ndupleci și nu vei isbuti.

Lăsându pe fie-care în órba'i rătăcire,
De-a dîlelorū furtună eū cautū un căminū ;
Sperându în obosélă să aflu liniscire,
Chiāmū somnulū, și, în locu'i, imi vine un sus-
pinū.

Ș'atunci când vrăjitórea se scólă de la vatră,
Când luna se desparte de cerulū luminosū,
Când sórele mă arde, saū cănele mă latră,
Uniculū meū tovarășū e cântu'mi tîngiosū.

Cântând, p'un colțū de pétră cadū lacrimile mele,
Puterea mi-e sleită și capulū mi-este greū;

În ziua cată la ómeni, în nópte cată la stele,
Și stéoa ca și omulă n'audă gemétulă meă.

În loculă meă rēmase o umbră șovăindă,
Imagine fidelă a omulă scîrbită,
Ș'o lîngedă suflare p'o busă 'ngălbenindă
Abia imă mai arată că âncă n'am murită.

Pe șubredele'mă brațe d'o cîrjă sprijinite,
Povara esistenței o ducă fără-a cărti,
Și nu deșteptă pe nimeni din visuri fericite,
Căci nu voescă să vedă că póte suferi.

Nu 'ntrebă de ce-a mea frunte e négră și sbîr-
cită,
De ce genuchi'mă tremură și pace nu găsecă ?
Nu pismuescă copila cu floră împodobită,
Nu ridă de celă ce plînge și nu'lă desprețesc ;

Palatulă ce se surpă, ca fómetea din mine,
Smintitulă ce crede c'aică nu va ofta,

Nu'i spună că tóte 'n viéță sîntă chinurî saú
ruîne,

Miseria'í eternă și omu'í partea sa ?

Ađi p'unul, măine p'altul, pe tođi căđi aúse nască
Durerea íi atrage ca un magnetú divinú;
Si sufletu 'mî nu 'ncearcă să se ínpotrivească,
Elú suferă 'n tăcere teribilu'í destinú.

Întrebă tu bogate, întrebă tu destinulú,
Tu, care ađi esci veselú și măine vei țipa ;
De ce ascunđi în peptu'ți și binele și chinulú,
Și chinulú a ta viéță de ce va spulbera?

De ce cândú veđi neantulú mai aí âncă credință?
Și témă de ce'ți este neprosternatú să fii,
Când veđi în fața'ți cerulú? din tótă-a ta ființă,
Că suferí saú esci veselú e totú ce poți să scii !

Când răulú mă usucă, când grindina mă 'nghiață
La masa unuí popul când n'amú, vai! ce mánca,

Mormîntul¹u' mî aru' fi numai scăpare 'ntr'astă
vieță,
Îl²u' strlg³u' ! și el⁴u' ca lumea nu vrea am'asculta.

Troiăni⁵ m⁶e 'nconj⁷o⁸ră și crivățul⁹u' m¹⁰e bate,
Ș'un c¹¹âne ce aicea de omc¹²ai m¹³e păzi,
Pe labele' i în sânge de ger¹⁴u' desmădulate,
Depune-a lui suflare și 'nc¹⁵etă 'd'a tr¹⁶ai

Vo¹⁷i rîdeți în palate, nici grijă, nici suspine !
De farmecul¹⁸u' plăcerii voioși v¹⁹e îmbătați,
Și beți, înt²⁰orceți capul²¹u' v²²e îngroziți de mine,
Și beți, cu ironi²³ă durerea contemplați.

E timp²⁴u' de suferință; cel²⁵u' mic²⁶u' ca și cel²⁷u' mare
In fața sórtii sale se 'nclină umilit²⁸u';
Vulturul²⁹u' ce în sboru' i se 'nalță drept³⁰u' la sóre
De câte-or³¹i nu cade în ripă prăvălit³²u'

S³³eracul³⁴u' sa³⁵u' bogatul³⁶u' tr³⁷ăesc³⁸u' și mor³⁹u' odată,
Nimica nu' i desparte de cât faptele lor⁴⁰u',

Ș'adesea óre cerulŭ a pusŭ ca o resplată
Rușinea în orgoliŭ, virtutea 'n cerșetorŭ!

În o artista maghiara

Daca unei córde mută, rece, fără de simțire,
Geniul tău i-a dat suflet, voce și un foc divin,
Pentru ce busa'ți atuncea nu-mi ar da ea o zimbire

Mie, ce lira'ți închină?

Căci poet eu sunt în lume, și-a mea inimă-întristată
Trece 'n dulcele tău cântec, ca 'ntr'un vis fermecător;

Măine póte éru voi geme, dar un suvenirŭ mŭ
arată

O Ńi 'n vióŃă'mŭ fără norŭ;

Acea Ńi erŭ amŭ tráit'o. Într'o sacră agitare
Mâna ta lovindŭ pianulŭ scotea sunete cerescŭ,
Echo lorŭ era în mine, în tine ce vibra ore,
Tu ce'n peptu'Ńi le hrănescŭ?

E în inimă'Ńi Amorul? saŭ un Angelŭ te inspiră?
Căci Durerea n'avu timpulŭ să'deviă musa ta;
Atunci mie mŭ-ai fi soră! darŭ nu voiŭ pe a mea
liră

Să suspinŭ, voiŭ a cãnta.

Versurile mele astăđi, nobilă fiică maghiară,
P'astŭ pământŭ ce se mîndresce că pe sinu'ŭ te-a
purtatŭ

Te salutŭ cu bucuriă. Cãntă dar într'astă țeră
Ca p'un țermŭ apropiatŭ.

Glasul ău teŭ d'aici 'l'aude a ta patriă 'n durere,
Ș'al teŭ geniŭ îndulcesce jugulŭ ei apăsător
Căci, la cruda'î suferință îi aduci dreptŭ mîngi-
ere

Un talentŭ neperitorŭ!—

Tie.

Eū vĕdŭ din valea vieŭei o stea care'mĭ lucesce
Și inima'mĭ răpită se 'nalță că tre ea;
Așia se'nalță omulŭ la cea-a ce iubescce
Și ce iubescĭ tu óre? iubescĭ ini ma mea?

Când cedrulŭ ca și roua neantulŭ le înghite,
O! inimă, ce cauți să te opresci aci?
Saŭ cređi parfumulŭ óre al unei flori iubite
Că numai el în lume nu va puté peri?

De ce în îndoielă mĭ-apari umbr'a plăcerii?
Altarulŭ fericirii opritŭ nu e durerii?

Sau omul ă vrea aicea un bun necunoscut,
 Dorind ă puțin ă bine să n'ăibă chină nici ceta?
 Dar vai! câl al meu sufletă mă légă strinsă
 de vieă,
 Și vieăta mea nu'ncape acestă sufletă avută

D'o di cu amoră plină, d'un vecă de suvenire,
 D'o dulce, inocinte și sfântă retăcire,
 Comora cea mai scumpă ce este pe pământ;
 Cândă somnulă îmi dă vise și visele plăcere,
 Natura mea ingrată atuncea vine-a'mi cere
 Să schimbă astă femeă, s'arunc pe ađi în vânt!

Să'ncepă se iubescă mâine. Sermană 'nchipuire!
 Stafiă care sperii a vieăei fericire,
 Și verși peste ilusii otravă și noroi,
 Din ceră îmi esci trămisă sau esci născută 'n mine,
 Tu care 'mi ei sperană, tu care 'mi dai suspine?
 Din cer ne esci trămisă, căci esci născută 'n noi!

Din ceră, unde'ă clemenă, virtute și putere,

Tu vii într'ală meă sufletă divină mângiere,
 Și palidă ca crima asupra'i năvălescă,
 Pe inima'mă zdrobită zidindă a ta mărire,
 Svărlindu'mă mórtea 'n față dreptă ori ce mîn-
 tuire,
 Dasupra'mă-arăți cerulă de unde mă lovescă.

Și eă nu credă în tine acelu ce se'ndoesce
 De inima verginei, rîdendă se 'mpotrivesce
 Isbiriloră ce sórta voesce a'i mai da;
 Căci este hotărire, voință și tăria
 Pe fruntea ce sfidéză a ȝeiloră mîniă
 Când trăsnetulă în voie 'i o pôte fulgera.

Destinulă saă Hazardulă, ori cine-o fi să fiă!
 Nu credă c'aă făcută vieța o gróznică pustiă
 În care îndoiéla să plimbe-a sa putere;
 Căci omulă ce-abia trage a ȝileloră povară,
 Nu ară putea o glumă uscată și amară
 Să'i dea în trista'i cale un césă de mîngiere.
 Cređendă, inimă dragă, în sórtea ce n'e dată,

Constantă ca și mine să fii necontenitū,
 Și lacrimilorū tale să nu le ceri resplată,
 Căci eū iubescū aicea și când nu suntū iubitū!

Nu voiū să'mpartū cu nimeni simțirea'mi dure-
 rósă,

Supt lava fumegândă pălesce orī ce flóre,
 Și foculū ce mă arde nu'i flacăra voiósă,
 A nunței, e făclia aceluī care móre.

Nestrămutatū ca orbulū în nóptea ce'l coprinde
 D'o órbă passiune fatalū fiindū legatū,
 Voescū rîdëndū de valuri eū singurū a aprinde
 Furtuna, ce domnesce pe ceru 'nfuriatū.

Când însă al tēū sufletū, o taīnică simțire,
 Gândindū l'a mea durere aici îl va mișca,
 Ascunde aceluī fluturū, o flóre de iubire,
 Iubesce'lū, căci el vine trāmisū din partea mea;

Iubesce'lū cum în lume iubitū-te-amū pe tine,

Prin ȝile amărite, prin nopți dumneȝeesci;
Căci, tu, fuși a mea viața și viața e în mine
Și'n mine e unŭ sufletŭ și'n sufletu'mi trăesci.

Iubescelŭ cum în lumé de mine-ai fostŭ iubită,
Jertfindu'ți orî ce vise și orî ce suvenirŭ;
Și ai remasŭ eternă în inimă'mi slăvită,
În nopți de insonmiă ca'n ȝile de delirŭ.

Eternŭ a mea credinȝă, eternŭ a mea gândire,
Sburat'aŭ către tine pe aripe de dorŭ,
Căci eŭ găsemŭ în lume cerésca fericire,
In scumpa ta fiinȝă și'n săntulŭ ei amorŭ.

Da o rosa.

Când blonda Venus în diminéță,
Sigură'n ceruri, gelósă, póte,
P'un zefirú dulce sórbe-a ta viéță,
Tu'í dai parfumu'ți cu voluptate ;

Saú când copila, ca o ingrată,
Fugindú d'a mumei scumpă iubire,
Stórce-alú ei sufletú d'orí-ce simțire,
Și cu o frunte nevinovată,

Cu ochi'n flacări, cu buza plină

D'ună sërutată,
Șioptindă ună nume, sufletu'î beată .
Te smulge rosă dupe tulpină ;

Tu nu ai sôrte, tu n'ai durere !
Ventulă te duce la Dumneșeu,
Mâna copilei și gândulă seă
Te-ascundă în sênu'î ca o plăcere ;

Tu n'ai dorinșe, n'ai agoniă,
Môrtea ta este un suveniră,
Viêta ta fîse un lungă deliră ;
— A nôstră este o comediă !

Descuragiarea

Din légănulü iubirii, răpitü fără cruțare,
În norulü vijeliei perdui totü ce-am avutü;
Avémü aici amorulü, avémü pe cerü unü sóre,
Ș'acuma le-am perdutü!

Abandonatü în nóptea durerii eternele,
Ce drumü, saü ce refugiü în haos 'mü e deschis?
În lume'i întunericü, d'asuprä'mü nu sunt stele
Abisü p'unü altü abisü!

Să plângă? destule lacrimi, destule-amarî sus-
 pine,
 Destulă insomniă, destulă amă suferitū!
 Și ce misterū să lege uscatele'mî lumine,
 Cu sufletu'mî sdrobitū?

Ce esci datore-aicea, vedere prețioasă,
 S'adormi cu alteū balsamū un omū neîmpăcat?
 Te du, divină rađiă, senină și frumósă,
 Destulū m'ai consolatū!

Ca trestia uitată de grija prevedinței
 În mijloculū pustiei; opritū de vijeliū,
 Mergēndū înpinsū de vreme, suntū sclavuIū ne-
 sciinței
 Ș'alū patimilorū vii.

Durerea saū peirea în inimă'mî pătrunde,
 Catū binele, și ochi'mî sîntū orbi d'ai grijii nori,
 Întrebū ce este vieța? Și lumea îmi respunde:
 "Iubesci, suspini și mori"!

A vârstei mele june iluși aurite,
În flacăra simțirii cenușiă se prefacü;
Bogatü îmi este somnulü de visuri fericite,
S'în zori mă scolü seracü;

Și iarü cu stăruință, pășindü printre ruine,
La culmea verității din noü vrendü să străbatü,
Pe ori și care stincă și'n ori ce mărăcine,
Din sufletü am lăsatü;

Și am vëdütü în cale'mi, gemëndü iubita'mi țară,
Junia desgustată de lupte și nevoi,
Speranța devenită desceptie amară,
Virtutea în noroi;

Și am vëdütü ce este aicea bucuria!
Cu mine înțeleptulü plângea de sórta sa,
Cu mine filosofulü își blestema tăria,
Cu mine totü țipa!

Și-am ȕisă, vȕdȕndă credinȕa, sdrobindu 'și
desperată

Altarulă ce'n genuche odată îl servi:

O vieȕa e-un cadavru, și lumea întristată

E pompa sa aci.

•

La Romani

Trei seculi de durere, de lacrimi, de sfială,
Vinu astăđi să'ngenuchiă pe piétra'ți mormên-
tală,

Slăvindū a ta mărire, eroū infortunatū ; 1)
Și daca nu ai încă unū templu de țărână,
Al Slavei tale templu e inima Română;
Și ce Bastardū, ce crimă, aici te-aū profanatū?

O! umbră uriașiă, trecutū alū țerei mele,
Inspiră pe Poetulū ce'n cântecele sele

1) Mihai Vitézulū.

A Patriei mărire voiesce-a amintî;
 Și ertă degradării, și ertă-mă pe mine,
 Căci, fiulū astorū locuri perdutū e în rușine,
 Când lira chiarū în față'ți cutéză a minți.

Nu! fruntea ce'n țerână e astăzi prosternată,
 N'adoră al tēu nume; mocirla înghiățată
 De frigulū desfrănării nu pōte adora.
 Vitēzulū, ca și leulū, puternica'i privire
 Plimbând'o peste lume, susține-a lui mărire,
 Dândū peptulū înainte cui cearcă-a înfrunta

Natura'i îndrăznētă; și când a sa tăriă
 Prin ranele 'i deschise de ferū și de măriă,
 Se scurge cu, alū seū sânge pe loculū ce-a lup-
 tatū,
 Uitânduse 'mprejurū'i, cu inima sdrobită,
 Cu spada ca și dēnsa, cu fața linișcită,
 Cu stégulū ruptū în sdrențe, cu cugetulū curatū.

In pulberea fatală se cu!că ș'apci móre,

Țintindă încă odată la ceru a sa cătare
 Protestă, contra sórtii, chiámându pe Dumne-
 deu!

Așia se rógă bravul. — De bronz e-a lui voință,
 E nóbilu al lui sufletu, e sfântă-a lui credință,
 Și miș de generații onorū numele seú!

Darú, voi, fi ai rușinii, omide tăvălite
 Prin tina infamiei, reptile umilite
 Când stați pe brînci plecate, nimica nu slăviți!
 Putut-ați vre odată o clipă sta'n picióre?
 Darú ochii voștri tremurú la rađiele de sóre,
 Lumina vă ucide, cum vreți să o iubiți?

Când zîmbetulú virginii, când roua dupe flóre
 Din ceru le e trimisă; când șoimu 'n despe-
 rare

Rănitú, sbóra la cerurí pe aripe de vîntú,
 Când inima ce speră, când ochiulú care vede,
 Subt cer vrea să trăiéscă și numai în ceru crede,
 Sobolulú a lui frunte o'ngropă subt pămêntú!

Și, tu, poți face alt-felú făptură degradată,
 Decât, subt slăbiciune cădêndú ingenuchiată

S'adori puterea bătă de lacrimele tale,
Să porți pe ai tăi umeri un jugu stropitu de sân-
ge,
Să n'ai în tr'al tău sufletu chiaru dreptul de a
plânge,
Să'neci a ta peire în vinu și 'n saturnale ?

În inima ta nu e nici ură, nici iubire ;
O culpeșă, vicleună și lașă amortire
Voința ta și viața din peptul tău le-au stinsu ;
Și stându ca idiotul lipsitu de aspirare,
Nu cugeți la nimica, nimicū a ta cătare
N'o scôte din neantul în care ești coprinsu !

Revoltă-te subt mâna perfidă și vëndută
Dorinței d'a te perde ; furnica abătută
Subt pasul ce-o îngrópă, murindū se svircolesce ;
E încă o scânteia, un dorū de libertate,
Unū gândū de resbunare pe buzele'nclēștate
Ce caută să musce piciorulū ce-o strivesce.

Dar vițiulū sfăramă chiar tainicele fire,
Ce legū pe omū de viețā c'o vecinicā iubire,

Iubire ce'lă conservă spre a-lă putea jertfi
Durerii, acestă idolă al cărui templu are,
Dreptă margini vieța noastră, drept vîrfă credin-
ța care
Dă omului tăria să pótă suferi !

Durerea este sacră ! Ea'naltă și inspiră
Virtutea și curagiulă ; și regi se prăvăliră,
Și tronuri, și imperii într'ăstă profundă oceană ;
Căci sufletului care alcargă în durere,
In bărbătescu-i balsamă să caute putere .
Nimica nu'i resistă : elă e un uragană .

Dar voi, Romăni de astădi, la umbra trândăviei,
Hrănindu-vă ca morți cu laptele sclaviei,
Purtându ca o corónă un jugă de crimă pătată,
Cerșindă dioa și nóptea a tronului favóre,
Trăiți ca nisce șióreci la ușiă trădătóre,
Rođéndă totă ce v'aruncă un prință nerușinată .

1865, Decembrie

La Glorica

Daca nopți 'n care plânge desperatu 'n letar-
giă,
Preâmbând a sa gândire, printr'o vieță în ruină,
Ce-al lui suflet ca un tigru o răpescce și-o sfișiă ;
Ochi mei i-arū da lumină ;

Daca buzei, veștejită de otrava ce adapă
Setea patimei aprinsă, de dureri și desperare,
Ce-al ei carmenī suferința subț palóreii îngrópă;
Buza mea i-arū da culóre ;

Daca viselorū junieī, tinere și răsfățate
 Ca ai primēverei fluturī, ce'ntr'o inimă 'nghiățată
 Ca'n trunū rece cimitiriū zacū acum immormintate,
 Le-ași da vîrsta d'altă dată ;

Daca pompele măririi, învelită 'n lucșū, în bine
 Ca bachanta desfrînată, ce scandalul vieței sele
 Subt lințoliulū splendórii îl ascunde de rușine,
 Le-ași fugi rîdēndū de ele ;

Daca sângelūi din mine, stropind arma ucigașiă
 A bânditului, ce'n umbră a voitū să mă omóre ;
 Când eū potū să'ī spulberū capulū, în mînia mea
 trufașiă
 Nu-i-ași cere resbunare ;

Daca aurului, palidū ca o frunte vinovată,
 Ca avarulū ce'lū conservă ca o dulce mîngiere,
 Ca și mîna vrăjitórei, ca și frunța cea uscată,
 Nu-i-ași da nicī o putere ;

Daca inimei trădate, ce'ntr'o liniște fatală,
Stându pe panta ce-o conduse din plăcere la că-
ință,
Și-a vădută orî ce ilusii risipite de 'ndoială:
I-ași da iar scumpa'i credință ;

Dăca omul își preschimbă vieța, sórtea și-al seü
nume,
Când femeia înverdesce al lui sufletü putređitü ;
Eü , priu tine ađi Florico, am reinviétü o lume,
Căci, iubescü și suntü iubitü !

Când...

Când strigătul vieții e-un țipăt de jale,
Când rîdem noi singuri d'a noastre dulci vise;
Când vîrsta ce crede, speranțele sale
Pe fruntea'î sbîrcită le vede înscrise;

Când binele vine, se duce și pere
Lăsîndu în natură mai cruntă, mai viă
Flămînda dorință; când nici de durere
Nu'și satură omul a sa lăcomiă;

Când mâine e ziua frumoasă și lină,

Și astăzi furtuna te spulberă 'n vîntu;
Când inima'ți astăzi de visuri e plină,
Și mâine-al tău sufletu e-un gróznicu mormintu;

Când sufletulú nobilú, puternicú și mare
Din mijloculú humei, p'un țermurú mai bunú
Pe aripi de geniú cuatează să sbóre,
Se stinge subt geniú saú móre nebunú;

Când mâna amicá adesea e rece,
Când vieța întrégă e-o lungă căire;
Tu care printr'as-tă pustiă vei trece,
În calea ta gustă puçină iubire!

La Poeti.

Cântă, Poetule, cântă plăcerile
 Și nu gîndi,
D'a vremii seceră să'ți feresci dîlele:
Vięta ta este ca vięta florilorũ,
 Nu poți trăi

Pe stîncă putredă de ferea patimei!
 Nu căuta
Aicea aurulũ să'ți stingă poftetele,
Calea dorințelorũ duce la vițieri
 D'o veî urma;

Dorința, scorboră face din sufletulă
 Celă mai curatū;
Tu'n mustulū vinului care 'ți dă visele,
Stropesce flacăra ce'ți arde inima
 Neîncetatū ;

Femeia vecinică în templulū bardului
 E Dumneḏeū!
Gloria satură, amoru'i fulgerulū,
Scînteia cerului, ce-aprinde sângele
 În peptulū teū.

Lasă-le altora sceptrulū să'lū laude,
 Meritū pe bani
Nimeni nu cumperă:— cumpără vorbele
Recl ca orgoliulū, false ca cânteculū
 Demnū de Tiranī;

Dintele șerpelui pe omū ilū sperie
 Dar nu'lū inspiră;
Ochiulū se farmecă în ochiī leului,

Și'n fața marelui, geniul flacăra'i
Arde pe liră ;

Lasă-le altora scara palatelorū
Să o păzească,
Sclavulū să rumege in vatra intrigei,
În pompa cuștilorū, în jurulū tronului
Și să trăiască ;

Lasă-le altora dreptulū injuriei,
E dreptulū lorū ;
Singurū e vermele domulū mormintului !
Șoimulū nu'i dispută ósele putrede,
El sbórá 'n norū :

Voința cerului e ca o patrie
Să nu 'i încapă ;
Fruntea ce suferă sarcina lanțului,
Sufletulū bardului este ea vrednică
Să'l mai priceapă ?

* * *

Inima coruptă óre

Póte ea să înțeleagă ce'í sublimă și ce e mare?

Nici odată...

Camoens, când peste valuri spulberatú fără 'n-
durare

Aveai chaosulú subt tine,

Și d'asupra'ți ca unú monstru, cerulú ținea spîn-
zurată

O furtună uriașă, ce spre-a cerulú rușine

Căuta a te 'nghiți;

Luândú geniulú în mână ca unú sceptru ne 'n-
fruntatú.

Geniulú, domnulú naturei pe Neptunú îl umili.

Ș'Apolonú ca răsplătire p'a ta liră a strigatú :

„Camoens nu vei mari !„

Când gemindú în închisóre.

Unú monarcú, unú omú, unú verme ce o clipă îl
sfăramă,

Îți smulgea din brațe-amanta, ș'între ochiulú teú
și sóre

Punea un zidú de aramă

Fără echo, fără vieță,

Desperat, captivü ilustru, c'o privire îndrăsnéřă
 Strebătëndü în tr'altă lume,
 Intrebai de mai trăește criminalulü tēü amorü ?
 A muritü tiranulü care
 Indrăsnise ai tei laurü prin catene să'i tērască,
 Dară tu esci scumpü Ferareï, sacre'ï suntü a ta-
 le fiare!

E coróna cea mai pură ce-a putut să'mpodobéscă
 Geniulü nenorocitü,
 Și pe lanțurile tale
 Don Alfonso și-arü da astăđi tóte titlurile sale ;
 Don Alfonso a muritü.
 Tu trăesci! Amoru'ți, Tasso, a ramasü nemuri-
 torü
 Și-ăstü amoră, e alü tēü nume!

La banchetulü vieței tale ai fi vrut s'assisti o đi;
 O fatală presimțire
 Spune Lebedei să cante; tu, poete, nu vei fi
 Când al slavei tale sóre va începe să lucéscă ;
 Gloria consumă vieța de și'i dă în locü mărire,
 Căci argila să topeșce la a flacărei gîndire,
 Ș'al tēü sufletü arđătorü

Sta ascunsă într'a ta h mă ca un fulgeră într'ună
noră;

Dar tu seculi ai a trece ca sublima ta cântare,
Și pe numele tău Franța chiar a ei neatîrnare
Ară jerfi-o cu iubire;

Ce și tu în tr'astă lume Provedința esci in-
grată?

Patriă infortunată,

Cerul n'are conștiință? ce în stâncă te-a schim-
bată,

Dumnezeu, al cărui templu fii t ei l'aă apărată,
Contra Maurului care îndrăsnise să'lă hulăscă?
Rasa lui Clovis peri-va ca o rassă blăstemată?

Va muri Gilbert de fomie?

Cel ce vede în nainte'i p'a sa mamă înjunghiată,
Și nu cearcă se sfărame

Aruncând în susă privirea, provedința vinovată
Ce scia pe ucigașulă și n'a vrută ca să'lă trăs-
nească,

Nu e demnă ca să trăiască,

Nu e fiă adevărată;

Vipera 'și hrănește puii, — tu, copil infortunată,
Ai cerută puțină pâine în cumplita'ti agoniă
Dreptă mărirea ce o lăsa,

Ș'a ta mumă cufundată în plăceri și bogăția,

A găsită cu tu cerea!

Prea scumpă preț pentru-a ta liră;

Regii Franței au perit, Franța poate chiar să piară

La Versailles, la Luvru, buha ca plăcerea — o-

dinióră

Póte 'și face cuibulă seú,

Și Germanulă plină de ura ce orbește și inspiră

A victoriei favóre,

Sfîșiindă vulturulă care

L'a făcută să 'ndure-atăta a străinului rușine,

Póte arde chiar Parisulă, póte totă scimba 'n

ruine,

Mâna lui mormêntul teú

Nici odată nu'lă profaná. În selbatica 'i orgiă

Alexandru, beată de vițiă și d'a sângelui trufiă,

Ingropândă mărirea Thebei sub ală resbunăre

cară;

Respectă ună singur templu: e căminul lui Pin-

dară.

* * *

Cântă, poetule, cântă Amorul
 Póte aci
Strigătulú inimei să placă ȕeului,
Ş'atuncéa laurii fruntea ta bardule
 O vorú umbri

Aicea laurii sunt partea morȕilorú,
 Omulú în viéȕă
Slavă nu capătă; stórcé dar strugurulú,
In spuma vinului, durerea 'nvălué
 Palida'í faȕă.

Cum prunculú buzele p'un sínú ca lebăda
 Le suspendează
Şi sórbe laptele; ínbată'ȕi sufletulú
In unda purpură ce valea grijilorú
 O inundează;

Trăindú ca fluturulú la umbra florilorú
 Adăpostitú
Ca dênsulú leagănă vârsta plăcerilorú,

Căci lumea viselorü cu fumulü vinului
A și peritü;
Minute vasele rapesce timpului
Nesimțitorü,
Și-a viței lacrimă, lacrima ochilorü
Să nu o turbure, căci dînsa mîngîie
Al vieței dorü;

Cată de 'nlătură patima luptelorü
Inverșiunate
Cântândü, poetule, în templulü muselorü:
Gloria Patriei, suflete nobile,
Frunți nepătate.

FINE.

TABLA DE MATERIE

Epistola	Pag.	5
Meditațiune		11
Florica		15
Durerea		17
Reveria.		27
Cântu.		33
La Români		35
Cochetăria.		39
Orfanulū		41
Amiculū Alexandru Glogoveanu		45
O dorință.		49
Te-ămū sērufatū		53
Dialogū între mine și musă		55
Melancholia.		63
La unū Principe sperjurū		67
Pe unū albumū		71
Pe unū albumū.		73
Meditațiune		75
Romanciă.		79
La unū Poetū exilatū.		81

Adresate unei domnișoare ce ceruse versuri poetului	Pag. 85
Ună amicū în ajunulū anului nou.	89
Femeia.	95
* * *	101
Balulū.	103
Și tu liră te-ai sdrobitū?	115
Romançiă.	117
Cerșetorulū	119
La o artistă Maghiară	127
Ție.	131
La o rosă	137
Descurajarea	139
La Români	143
La Florica	149
Cand	153
La Poeți	155

Prejula este 2 Sfânti